

Ορθογραφία

Ο κατεργάρης μαθητής έδωσε μια εξωφρενική απάντηση με αφοπλιστική αυτοπεποίθηση, ενώ η δασκάλα θεώρησε πως ήταν πρόωρος, μα καθόλου ευκαταφρόνητος, ο σχολιασμός του. Παρά το νεαρό της ηλικίας του, η αυτοπεποίθησή του ήταν αξιοθαύμαστη, και η αφοπλιστική του συμπεριφορά έκανε τους συμμαθητές του να γελούν, ενώ η δασκάλα χαμογελούσε με απορία

Όσοι είχαν λάθη στην ορθογραφία (τα οποία έχω σημειώσει) θα κάνουν το παρακάτω (ακριβώς κάτω από την ορθογραφία):

Παράγωγες Λέξεις και Συνώνυμα:

Αφού γράψετε τη σωστή λέξη , θα πρέπει να βρείτε 3-5 παράγωγες λέξεις (της ίδιας οικογένειας) ή συνώνυμες της λέξης που κάνατε λάθος.

Για παράδειγμα:

- αν κάνατε λάθος τη λέξη "βιβλίο", τότε θα βρείτε λέξεις όπως "βιβλιοθήκη", "βιβλιοφάγος", "βιβλιοπωλείο" (παράγωγες)

Βιβλίο: βιβλιοθήκη, βιβλιοφάγος, βιβλιοπωλείο

- αν κάνατε λάθος τη λέξη "γενναίος" τότε μπορείτε να γράψετε τις λέξεις "θαρραλέος", "τολμηρός", "ανδρείος", "ατρόμητος" κτλ (συνώνυμες)

γενναίος: θαρραλέος, τολμηρός, ανδρείος, ατρόμητος

Δεν κάνετε και τα δύο αλλά μόνο ένα από τα δύο, όποιο εσείς επιθυμείτε!!!

Λέξεις... φράσεις... κείμενα
Γλώσσα

Ανάλυση για την παραγωγή γραπτού λόγου στην επόμενη σελίδα

4. Θέλετε να διηγηθείτε κάτι ασυνήθιστο που έγινε σε ένα ταξίδι. Βρείτε έναν τίτλο και προσαρτήστε η ιστορία σας να περιέχει όσο το δυνατόν περισσότερα από τα κύρια στοιχεία που υπάρχουν στην άσκηση 2. Μην ξεχάσετε ότι, συνήθως, όταν διηγούμαστε μια ιστορία, βάζουμε τα γεγονότα σε χρονική σειρά. Μπορείτε να ξεκινήσετε τις προτάσεις σας με τις παρακάτω λέξεις και φράσεις που δηλώνουν χρόνο:

- Στην αρχή του ταξιδιού,
- Πρώτα,
- Έπειτα,
- Ξαφνικά,
- Την ίδια στιγμή,
- Ύστερα,
- Λίγο πριν φτάσουμε στον προορισμό μας,
- Τέλος,

Θεματική περίοδος

Σχόλια - Λεπτομέρειες

Κατακλείδα πρόταση

Μια εκδρομή στο Πήλιο

Θυμάμαι ακόμα εκείνη την ημέρα που πήγαμε εκδρομή στο Πήλιο. Ήταν ένα καλοκαιρινό απόγευμα, και όλη η οικογένεια αποφασίσαμε να κάνουμε μια βόλτα στο δάσος. Ο αδερφός μου, ο Νίκος, ήταν ενθουσιασμένος. Πάντα του άρεσε να εξερευνά και να ανακαλύπτει νέα πράγματα, και η μικρή μας αδερφή, η Μαρία, τον ακολουθούσε πάντα όπου κι αν πήγαινε.

Όπως περπατούσαμε ήρεμα, ξαφνικά, είδαμε μπροστά μας ένα μεγάλο ελάφι. Σταμάτησε για λίγο, μας κοίταξε περίεργα, και μετά άρχισε να τρέχει βαθιά στο δάσος. Πυροδοτικό γεγονός

Ο Νίκος, γεμάτος περιέργεια, άρχισε να το ακολουθεί χωρίς δεύτερη σκέψη. Φυσικά, εγώ και η Μαρία δεν μπορούσαμε να τον αφήσουμε μόνο του, κι έτσι τρέξαμε πίσω του. Το ελάφι έτρεχε γρήγορα, κι εμείς απομακρυνθήκαμε από το μονοπάτι, χαμένοι μέσα στα δέντρα. Η Μαρία άρχισε να φοβάται, αλλά ο Νίκος δεν φαινόταν να ανησυχεί. "Μην ανησυχείτε, θα βρούμε τον δρόμο πίσω," μας έλεγε με σιγουριά, αλλά ακόμα κι εγώ άρχισα να έχω αμφιβολίες.

Όσο περνούσε η ώρα, το δάσος γινόταν όλο και πιο σκοτεινό. Ο Νίκος επιτέλους παραδέχτηκε ότι είχαμε χαθεί. Δεν ξέραμε προς τα πού να πάμε και ο φόβος άρχισε να μας κυριεύει. Φωνάζαμε, αλλά κανείς δεν μας άκουγε. Το μόνο που ακούγαμε ήταν οι ήχοι του δάσους γύρω μας. Ήμασταν μόνοι, και δεν υπήρχε σημάδι από το ελάφι που μας είχε οδηγήσει σε αυτήν την κατάσταση.

Τελικά, μετά από αρκετή ώρα, ένας άνδρας που περνούσε από εκεί μας βρήκε. Ήταν ένας περαστικός που είχε ακούσει τις φωνές μας και μας οδήγησε πίσω στο χωριό, όπου οι γονείς μας μας περίμεναν με αγωνία. Όταν μας είδαν, ανακουφίστηκαν, αλλά και μας μάλωσαν για την απερίσκεψιά μας. Παρόλο που αισθανθήκαμε ντροπή, δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτήν την περιπέτεια. Ήταν μια στιγμή που μας δίδαξε να είμαστε πιο προσεκτικοί, αλλά ταυτόχρονα, μια εμπειρία που θα θυμόμαστε για πάντα.

Σχεδιάγραμμα Αφήγησης για Ασυνήθιστο Γεγονός σε Ένα Ταξίδι

1η Παράγραφος: Παρουσίαση του Ήρωα και της Κατάστασης

- Θεματική Πρόταση:** Θυμάμαι ακόμα εκείνη την ημέρα που πήγαμε εκδρομή στο Πήλιο.
- Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Ήταν καλοκαίρι και η οικογένειά μου αποφάσισε να κάνει μια βόλτα στο δάσος. Ο αδερφός μου, ο Νίκος, ήταν γεμάτος ενθουσιασμό για την εξερεύνηση. Μαζί μας ήταν και η μικρή μας αδερφή, η Μαρία, που τον ακολουθούσε πάντα.
- Κατακλείδα Πρόταση:** Ξαφνικά, ένα μεγάλο ελάφι εμφανίστηκε μπροστά μας, και ο Νίκος άρχισε να το κυνηγάει στο δάσος.

2η Παράγραφος: Έναρξη της Περιπέτειας

- Θεματική Πρόταση:** Ο Νίκος, γεμάτος περιέργεια, άρχισε να ακολουθεί το ελάφι χωρίς δεύτερη σκέψη.
- Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Εγώ και η Μαρία τον ακολουθήσαμε, και σύντομα βρεθήκαμε χαμένοι μέσα στο δάσος. Το μονοπάτι εξαφανίστηκε και το δάσος γινόταν πιο πυκνό όσο προχωρούσαμε. Η Μαρία άρχισε να φοβάται, αλλά ο Νίκος προσπαθούσε να μας καθησυχάσει.
- Κατακλείδα Πρόταση:** Όμως, η αίσθηση του φόβου άρχισε να μεγαλώνει καθώς καταλαβαίναμε ότι είχαμε απομακρυνθεί πολύ.

3η Παράγραφος: Ανάπτυξη της Περιπέτειας

- Θεματική Πρόταση:** Όσο περνούσε η ώρα, το δάσος γινόταν όλο και πιο σκοτεινό και συνειδητοποιήσαμε ότι είχαμε χαθεί.
- Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Φωνάζαμε για βοήθεια, αλλά κανείς δεν απαντούσε. Οι θόρυβοι του δάσους μάς έκαναν να νιώθουμε ακόμα πιο μόνοι. Το ελάφι είχε εξαφανιστεί, και εμείς έπρεπε να βρούμε τρόπο να γυρίσουμε πίσω.
- Κατακλείδα Πρόταση:** Εκείνη τη στιγμή καταλάβαμε ότι έπρεπε να βασιστούμε ο ένας στον άλλο για να βρούμε διέξοδο.

4η Παράγραφος: Αποτέλεσμα και Συναισθήματα

- Θεματική Πρόταση:** Μετά από αρκετή ώρα, ένας περαστικός μας άκουσε και μας οδήγησε πίσω στο χωριό.
- Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Οι γονείς μας μάς περίμεναν με αγωνία και ανακούφιση, αλλά και με θυμό για την απεισκευσία μας. Ο Νίκος και η Μαρία ένιωσαν ντροπή, αλλά και ευγνωμοσύνη που όλα τελείωσαν καλά.
- Κατακλείδα Πρόταση:** Αν και μάθαμε να είμαστε πιο προσεκτικοί, αυτή η περιπέτεια θα μείνει αξέχαστη σε όλους μας.

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

"Διηγηθείτε κάτι ασυνήθιστο που έγινε σε ένα σας ταξίδι ή σε μία καθημερινή σας δραστηριότητα"

Σχεδιάγραμμα για Αφήγηση Ασυνήθιστου Γεγονότος σε Ένα Ταξίδι

1η Παράγραφος: Παρουσίαση του Ήρωα και των Υπολοίπων Προσώπων

- **Θεματική Περίοδος:** Παρουσίαση του βασικού ήρωα και των υπόλοιπων προσώπων.
- **Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Περιγραφή χαρακτηριστικών, σχέσεων και λεπτομερειών των προσώπων.
- **Κατακλείδα Πρόταση:** Συνοψίζει την παρουσίαση των βασικών προσώπων.

2η Παράγραφος: Τοποθεσία και Έναρξη της Περιπέτειας

- **Θεματική Περίοδος:** Παρουσίαση της τοποθεσίας και της έναρξης της περιπέτειας.
- **Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Περιγραφή της τοποθεσίας, του χρόνου και της πρώτης ασυνήθιστης ενέργειας.
- **Κατακλείδα Πρόταση:** Συνοψίζει το ασυνήθιστο γεγονός που δίνει το έναυσμα για την περιπέτεια.

3η Παράγραφος: Ανάπτυξη της Περιπέτειας

- **Θεματική Περίοδος:** Παρουσίαση της εξέλιξης της περιπέτειας.
- **Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Περιγραφή των γεγονότων και των αντιδράσεων των ηρώων.
- **Κατακλείδα Πρόταση:** Συνοψίζει την κρίσιμη κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι ήρωες.

4η Παράγραφος: Αποτέλεσμα και Συναισθήματα

- **Θεματική Περίοδος:** Παρουσίαση του αποτελέσματος της περιπέτειας.
- **Σχόλια - Λεπτομέρειες:** Περιγραφή της αντίδρασης των ηρώων και των σκέψεών τους.
- **Κατακλείδα Πρόταση:** Συνοψίζει το τελικό μήνυμα της ιστορίας ή τα συναισθήματα των ηρώων.

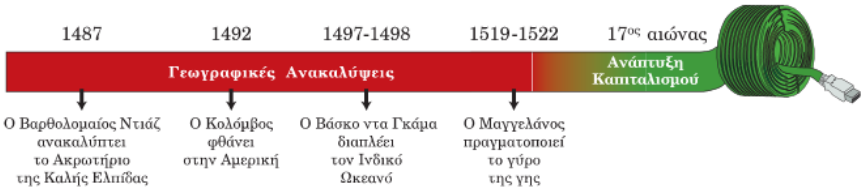
Κεφάλαιο 2

Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις
στο Διαφωτισμό

Κατά τον 15^ο και τον 16^ο αιώνα, Ευρωπαίοι εξερευνητές ανακαλύπτουν άγνωστες, έως τότε, περιοχές της γης. Ήταν η εποχή των Γεωγραφικών Ανακαλύψεων, που άλλαξαν τη ζωή των ανθρώπων. Τον 18^ο αιώνα, με τον Διαφωτισμό, οι αλλαγές επεκτάθηκαν στην επιστήμη και γενικά στην πνευματική ζωή.

▲ Ο Χριστόφορος Κολόμβος αποβιβάζεται στην αμερικανική ήπειρο

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους

Κατά τη διάρκεια των **Γεωγραφικών Ανακαλύψεων**, μερικοί τολμηροί θαλασσοπόροι, οδοιπορώντας συχνά την επιστήμη της **Γεωγραφίας** και ερευνώντας, όπως ο **Μαγελάνος**, περνούσαν ως τα πέρατα του κόσμου για να χαράξουν νέους εμπορικούς δρόμους. Ο **Βασίλειος Ντίας** ανακάλυψε το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας, ο **Βασίλειος Ντίας** διέσχισε τον Ινδικό Ωκεανό ενώ ο **Μαγελάνος** πραγματοποίησε τον πρώτο περίπλοο της γης, αποδεικνύοντας τη σφαιρικότητά της. Το 1492 ο **Χριστόφορος Κολόμβος** ανακάλυψε την Αμερική.

Γεωγραφικές ανακαλύψεις

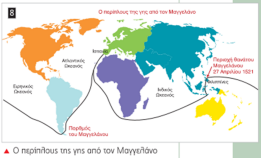
Βαρθολομαίος Ντίας

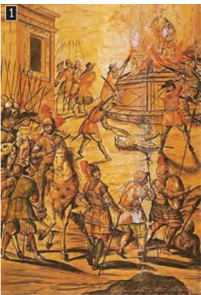
Βασίλειος Ντίας

Μαγελάνος

Χριστόφορος Κολόμβος

Ισπανοί στρατοίτες καταστρέφουν Παρεκκλήσια ειδωλίων των Ιθαγενών

Οι πηγές αφηγούνται...
Τη 12 Οκτωβρίου 1492 Ο Χριστόφορος Κολόμβος αποβρίσκει στην αμερικανική ήπειρο «Τη δεύτερη γη μετά τα μανιόττα, η οποία φαίνεται σε ασπίδα δύο λαών. Μόλις τα πανιά κρατούν μόνο το μεγάλο, χωρίς παρίστια, πανί και ύστερα κινούνται αργά, χρονοτριβώντας ως τον αρχικό της μέρας -Παρασκευά-»... τότε έφτασε ο ένα μικρό νησί στις Ισλαμάς (Μπαρμίν), που στη γλώσσα των Ινδιάνων ονομαζόταν Γκουαχανό. Τότε είδαν γιανούς ανθρώπους και ο Χριστόφορος βγήκε στη στεριά με την αρματομένη βάρκα του... Μόλις έφτασαν στη στεριά, είδαν καταπράσινα δέντρα, πολλά νερά και καμωμένες διαφάνειες ειδών... Ο Χριστόφορος καίει τους δύο νεφθήριτες κι όλους εκείνους που πάτησαν στη στεριά... και ζήτησε να πεποποιήσουν ότι αυτός, ενόσπον όλων καταλάμβανε το εν λόγω νησί -όπως και πράγματι το κατέλαβε- στο όνομα του βασιλιά και της βασίλισσας των Κρίτων του, κάνοντας τις απαραίτητες διαβεβαιώσεις, που υπάχοντο με κάθε λεπτομέρεια στα συμβόλαια τα οποία έγιναν γράφια εκεί...
Χριστόφορος Κολόμβος, Ανακάλυψη της Αμερικής, Ημερολόγιο πλοιά 1492-1493, μετάφραση Νίκος Βασιλάκης, Αθήνα 1984, σ. 41.

Οι Ευρωπαίοι στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους

Στην Ευρώπη έφτασαν νέα είδη διατροφής αλλά και **πολύτιμα μέταλλα**. Το **εμπόριο** επίσης αναπτύχθηκε σε παγκόσμιο κλίμακα. Οι Ευρωπαίοι ίδρυσαν αποικίες στις νέες περιοχές. Εκεί ήρθαν **σε επαφή με τους πολυτιμότες αποικιστές λαούς**, όπως οι Ίνκας και οι Αζτέκοι, αλλά **έχοντας επιρροή στην αποικία**. Συχνά οι νέοι κάτοικοι αντιμετώπιζαν με **αποροχή τους θρόνους** των **επιτιμολογιστών**. Η **δουλεία**, ιδιαίτερα στις αποικίες, αποτέλεσε την πιο αρνητική **αποτέλεσμα της αποικιοποίησης**.

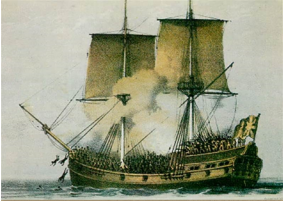
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Θετικές

Νέα είδη διατροφής
Πολύτιμα μέταλλα
Παγκόσμιο εμπόριο
Αποικίες

Αρνητικές

Περιφρόνηση και εκμετάλλευση
θραγγών
Δουλεία

Ο βασιλιάς των Αζτέκων υποδέχεται τον Ερνάν Κορτές.

Κατάλυση της Αυτοκρατορίας των Αζτέκων με την κατάληψη της πρωτεύουσά τους Τενοτσιτιτλάν.

Κατάκτηση της περιοχής των Ίνκας από τους Ισπανούς, 16^{ος} αι.

Ο Καπιταλισμός

Ο Απολυταρχισμός

30ετής πόλεμος

✓ Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους

Την ίδια εποχή στο εσωτερικό της Ευρώπης η ραγδαία ανάπτυξη του εμπορίου οδήγησε στη γέννηση του **Καπιταλισμού**. Ιδρύθηκαν νέες τράπεζες καθώς και βιοτεχνικές επιχειρήσεις που ανταγωνίζονταν μεταξύ τους. Στη γεωργία χρησιμοποιήθηκαν νέες τεχνικές, όπως το άνοιγμα αυλακών για τη σοδιά και το λίπασμα. Εισήχθη επίσης από το **Νέο Κόσμο** η καλλιέργεια του καλαμποκιού και της πατάτας. Οι Ευρωπαίοι αποκτούν νέες συνήθειες, όπως η χρήση του καπνού και του καφέ.

Παράδειγμα που η εποχή αυτή χαρακτηρίζεται ως η περίοδος του **Απολυταρχισμού**, στη Γαλλία, τη Ρωσία και σε άλλες χώρες προωθήθηκαν αλλαγές με σκοπό το σεβασμό στους νόμους και τον περιορισμό της βασιλικής εξουσίας. Στην Αγγλία, μάλιστα, με το «Χάρτη των Δικαιωμάτων» του 1689 ενισχύθηκε η εξουσία του **Κοινοβουλίου** σε βάρος της απόλυτης μοναρχίας.

Σύχνες και σκληρές ήταν οι πολεμικές αναμετρήσεις. Σε μία από αυτές, τον **Τριακονταετή Πόλεμο** (1618-1648) έχασε τη ζωή του το 1/3 περίπου των κατοίκων της Γερμανίας.

ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ (=οικονομικό και κοινωνικό σύστημα στο οποίο το ιδιωτικό κεφάλαιο αποτελεί το βασικό παράγοντα της οικονομικής ζωής)

Τι τον προκάλεσε: ραγδαία ανάπτυξη εμπορίου

Συνέπειες:

1. Νέες τράπεζες
2. Βιοτεχνικές επιχειρήσεις
3. Νέες τεχνικές στη γεωργία
4. Καλλιέργεια καλαμποκιού και πατάτας
5. Χρήση καπνού και καφέ

ΑΠΟΛΥΤΑΡΧΙΣΜΟΣ (= η απολυταρχική διακυβέρνηση)

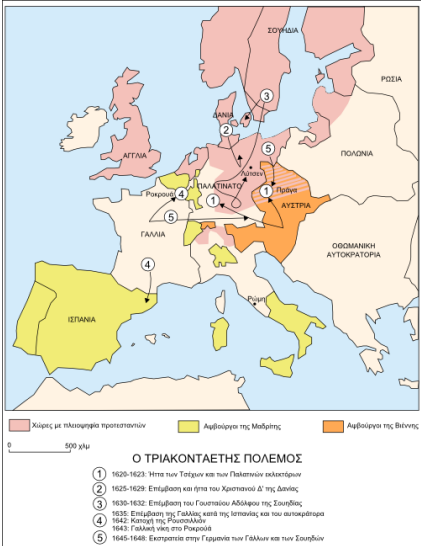
Ο απόλυτος μονάρχης συγκέντρωνε όλες τις δυνάμεις στα χέρια του.

Χώρες που προωθούν αλλαγές:

Αλλαγές:

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1618 - 1648)

Πρόκειται για μια από τις πιο μακροχρόνιες και καταστροφικές συγκρούσεις στην ευρωπαϊκή ιστορία. Αρχισε ως πόλεμος μεταξύ των καθολικών και διαμαρτυρουμένων κρατών της αυτοκρατορίας και βαθμικόν εξελίχθηκε σε μια γενικευμένη διαμάχη στην οποία ενεπλάκησαν οι περισσότερες από τις μεγάλες δυνάμεις της Ευρώπης.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους

Οι αλλαγές που συνετέλεσαν στην Ευρώπη, εκφράστηκαν κατά τον 18^ο αιώνα με το πνευματικό κίνημα του **Διαφωτισμού**. Ο Διαφωτισμός ξεκίνησε από την Αγγλία, καλλιεργήθηκε όμως κυρίως στη Γαλλία. Οι εκφραστές του, αμφισβητώντας τις *προλήψεις* και τις *δεδουλευμένες*, έδωσαν έμφαση στο φαινομένου του ανθρώπου μέσω της παιδείας, προκειμένου να κατονομάσει τα δικαιώματά του. Ο **Βολταίρος** μίλησε για την *ανεξαρτησία*, ο **Ρουσσώ** για την ελευθερία και την ισότητα, ο **Λοκ** και ο **Μοντεσκιέ** για την αξία των νόμων. Οι Διαφωτιστές εναντιώθηκαν στη θανατική ποινή και τα βασανιστήρια, στη δουλεία και τον πόλεμο.

Την εποχή του Διαφωτισμού αναπτύχθηκαν και οι φυσικές επιστήμες. Μελετήθηκε το φαινόμενο του ηλεκτρισμού, ενώ ο Βόλτα κατασκεύασε την πρώτη μπαταρία. Ο Νεύτων ανακάλυψε το νόμο της βαρύτητας. Η Χημεία προόδευσε εντυπωσιακά. Επιπλέον, στην Ιατρική χρησιμοποιήθηκε ο εμβολιασμός, για να αντιμετωπιστούν διάφορες μεταδοτικές ασθένειες και κυρίως η ευλογιά.

Ανατυώθηκαν επίσης και μορφές της τέχνης, όπως η λογοτεχνία και η μουσική, καθώς γράφτηκαν κλασικά μυθιστορήματα σαν τον «Ροβινσών Κρούσο» και τα «Ταξίδια του Γκιουλιέρμο» αλλά και τα φημισμένα μουσικά έργα του Μπαχ και του Μότσαρτ.

Πρόληψη - Δεισιδαιμονία: αντίληψη που αποδίδει σε τυχαία γεγονότα, πράξεις ή σε αντικείμενα υπερφυσικές ιδιότητες ή που ανακαλύπτει σχέσεις που δήθεν επηρεάζουν π.χ. ο αριθμός 13 είναι γρουσουζίκος. Δεν πήγε καλά η μέρα σου γιατί είδες πρώι πρώι μια μαύρη γάτα. Μην του μιάς είναι γρουσουζίκης.

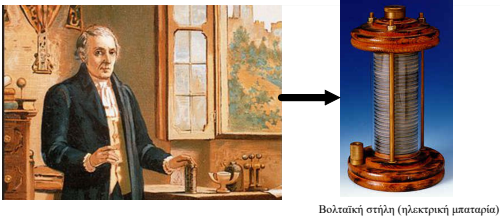
ΚΥΡΙΟΙ ΕΚΦΡΑΣΤΕΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

		
▲ Βολταίρος (1694-1778) ΑΝΕΞΙΘΡΗΣΚΕΙΑ	▲ Ζαν Ζακ Ρουσσώ (1712-1778) ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ & ΙΣΟΤΗΤΑ	Τζων Λοκ (1632-1704)

Ο Διαφωτισμός

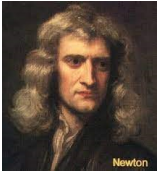
Πρόοδος των ΦΕ κατά τον Διαφωτισμό

Πρόοδος των τεχνών κατά τον Διαφωτισμό

Ο Αλεσάντρο Βόλτα (1745 – 1827) ήταν Ιταλός φυσικός, ο οποίος έγινε κυρίως γνωστός για την εφεύρεση της ηλεκτρικής μπαταρίας το 1800.

Βολταϊκή στήλη (ηλεκτρική μπαταρία)

Γιατί θα πρέπει το μήλο να κατέρχεται πάντα κατακόρυφα στο έδαφος, αναλογίστηκε ο Νεύτωνας. (Επιστημονική παρατήρηση)
Γιατί να μην κινείται πλάγιως; ή προς τα πάνω; (επιστημονικό ερώτημα)
Σίγουρα, ο λόγος είναι, ότι η Γ η το έλκει. (διατύπωση υπόθεσης)
Πρέπει να υπάρχει μια ελκτική δύναμη στην ύλη.

THE
LIFE
AND
STRANGE SURPRIZING
ADVENTURES
OF
ROBINSON CRUSOE,
OF TORK, MARINER:
Who lived Eight and Twenty Years,
All alone in a desolate Island on the
Coast of America, near the Mouth of
the Great River of Oronooko.
Having been call'd on Stone by Shipwreck, when
all the Men perished but himself.
WITNESSED
By several Voyagers,
and the most Authentick Surveyors
of the Coast.
LONDON:
Printed by W. Taylor at the Sign of the Crown in
St. Pauls Church-yard. 1719.

Ροβινσώνας Κρούσος

Μία φανταστική ιστορία ενός ναυαγού που πέρασε 28 χρόνια σε ένα απομακρυσμένο τροπικό νησί κοντά στο Τρινιντάντ, αντιμετωπίζοντας κανιβαλούς, αγριμιότητες και στασιαστές πριν διασωθεί.

Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου

Γλωσσάρι

Γεωγραφικές Ανακαλύψεις: Είναι οι ανακαλύψεις πολλών περιοχών της γης μακριά από την Ευρώπη, που γίνονται μετά από μακρινά ταξίδια στους ωκεανούς.

Καπιταλισμός ή Κεφαλαιοκρατία: Πρόκειται για ένα οικονομικό σύστημα που βασίζεται στην ανεμπόδιστη λειτουργία της αγοράς, χωρίς την παρέμβαση του κράτους.

Νέος Κόσμος: Έτσι αποκαλούνται οι περιοχές εκτός Ευρώπης, οι οποίες εξερευνήθηκαν στα τέλη του 15^{ου} και στη διάρκεια του 16^{ου} αιώνα. Ειδικά το όνομα Αμερική δόθηκε στη νέα ήπειρο από τον Αμέρικο Βεσπούτσι, ο οποίος είχε ακολουθήσει στις αποστολές του την πορεία του Κολόμβου.

Απολυταρχισμός: Ο θεσμός της απόλυτης εξουσίας των ηγεμόνων της Ευρώπης, κυρίως τον 17^ο και τον 18^ο αιώνα.

Κοινοβούλιο: Έτσι αποκαλείται η συνέλευση των εκλεγμένων αντιπροσώπων του λαού, η οποία ασκεί την εξουσία στο όνομά του.

Προλήψεις: Η πεποίθηση ότι κάτι μπορεί να μας φέρει τύχη ή ατυχία.

Δεισιδαιμονίες: Η παράλογη πίστη ότι η ζωή επηρεάζεται από υπερφυσικές δυνάμεις.

Ανεξιδιανησία: Η ελευθερία κάθε ανθρώπου να πιστεύει σε όποια θρησκεία επιθυμεί.

Οι πηγές αφηγούνται...

1. 12 Οκτωβρίου 1492. Ο Χριστόφορος Κολόμβος αποβιβάζεται στην αμερικανική ήπειρο

«Τη δεύτερη ώρα μετά τα μεσάνυχτα, η στεριά φάνηκε σε απόσταση δύο λευγών. Μάζεψαν τα πανιά κρατώντας μόνο το μεγάλο, χωρίς παρίστια, πανί και ύστερα κινήθηκαν αργά, χρονοτριβώντας ως τον ερχομό της μέρας –Παρασκευή– οπότε έφτασαν σ' ένα μικρό νησί στις Λουκάγιες (Μπαχάμες), που στη γλώσσα των Ινδιάνων ονομαζόταν Γκουαναχάνι. Τότε είδαν γυμνούς ανθρώπους και ο Ναύαρχος βγήκε στη στεριά με την αρματωμένη βάρκα του... Μόλις έφτασαν στη στεριά, είδαν καταπράσινα δέντρα, πολλά νερά και καρπούς διαφόρων ειδών. Ο Ναύαρχος κάλεσε τους δύο κυβερνήτες κι όλους εκείνους που πάτησαν στη στεριά... και ζήτησε να πιστοποιήσουν ότι αυτός, ενώπιον όλων καταλάμβανε το εν λόγω νησί –όπως και πράγματι το κατέλαβε– στο όνομα του βασιλιά και της βασίλισσας των Κυρίων του, κάνοντας τις απαραίτητες διαβεβαιώσεις, που υπάρχουν με κάθε λεπτομέρεια στα συμβόλαια τα οποία έγιναν γραπτά εκεί».

Χριστόφορος Κολόμβος, *Ανακάλυψη της Αμερικής. Ημερολόγιο πλοίου 1492-1493*, μετάφραση Ντίνος Βατικιώτης, Αθήνα 1984, σ. 41.

2. Η πολιτική αρετή

«Η πολιτική αρετή είναι μία αυταπάρνηση, που είναι κάτι το πολύ δυσάρεστο. Μπορούμε να ορίσουμε αυτή την αρετή σαν την αγάπη των νόμων και της πατρίδας. Η αγάπη αυτή, απαιτώντας μία συνεχή προτίμηση του δημόσιου συμφέροντος από το ατομικό συμφέρον, δίνει όλες τις ιδιαίτερες αρετές που δεν είναι παρά αυτή η προτίμηση. Η αγάπη αυτή παρατηρείται εξαιρετικά στις δημοκρατίες. Μόνο σ' αυτές η κυβέρνηση είναι εμπιστευμένη σε κάθε πολίτη. Λοιπόν, η κυβέρνηση είναι όπως όλα τα πράγματα του κόσμου: για να τη διατηρήσουμε, πρέπει να την αγαπούμε».

Μοντεσκιέ, *Επιλογή από το έργο του*, μετάφραση Γ. Ζιούτος, Αθήνα 1993, σσ. 303-304.

Ματιά στο παρελθόν

Η εφεύρεση του αλεξικέραυνου

Ο Βενιαμίν Φραγκλίνος (1706-1790) είναι γνωστός για τα πειράματά του με τον ηλεκτρισμό. Η εφεύρεση του αλεξικέραυνου το 1752 του χάρισε μάλιστα μεγάλη φήμη. (Συμβουλευόσου το βιβλίο της Φυσικής και γράψε μια παράγραφο για τις εφαρμογές του ηλεκτρισμού στη ζωή των ανθρώπων).

